NYHETSTIPS: Jeg ble opioidavhengig i Bergen fengsel – ber BT undersøke lekkasje fra LAR-utdelingen

E-post sendt til Bergens Tidende · 11. august 2026 kl. 10:09 (Europe/Oslo)

Hei BT,

Dette er et nytt og selvstendig tips, adskilt fra tipset jeg sendte 7. august 2026 om digital rettssikkerhet i fengsel.

Da jeg kom inn i Bergen fengsel i 2023, hadde jeg aldri brukt heroin og hadde ikke vært avhengig av tunge opioider. Kort tid etter ble jeg tilbudt metadon og Subutex/buprenorfin av andre innsatte. Jeg ble fortalt at legemidlene var «rene» fordi de kom fra LAR, at de kunne sniffes, at virkningen var behagelig, og at de fikk soningstiden til å gå fortere.

Jeg begynte å bruke Subutex og opplevde at jeg ble avhengig i løpet av svært kort tid – omtrent en uke. Jeg brukte det daglig i rundt tre måneder. Da jeg sluttet, fikk jeg svært sterke abstinenser med intense smerter i kroppen og store fysiske plager. Det var noe av det vanskeligste jeg har vært gjennom. Jeg klarte å slutte og har ikke brukt det siden.

Det jeg ber BT undersøke, er ikke LAR som behandlingsform. LAR kan være avgjørende og livreddende behandling for mennesker med opioidavhengighet. Tipset gjelder om legemidler som utleveres som behandling i Bergen fengsel og Bjørgvin fengsel, i praksis blir holdt tilbake etter det kontrollerte inntaket og deretter solgt, byttet eller gitt videre på avdelingene.

I løpet av soningen har jeg opplevd Subutex/buprenorfin og metadon som svært lett tilgjengelig. Legemidlene fungerer også som en form for valuta: De kan selges, byttes mot andre rusmidler og brukes til å bygge opp gjeld. Jeg har sett unge innsatte, blant dem 18- og 19-åringer, begynne å bruke opioider, havne i gjeld og bli utsatt for press. Flere eldre innsatte har forsøkt å gripe inn fordi vi ikke vil se unge mennesker bli gjort opioidavhengige under soning.

Etter det jeg selv har observert og fått forklart av innsatte, kommer ikke all tilførsel gjennom ordinær smugling. En del skal stamme fra den lovlige LAR-utdelingen i fengselet. Jeg kjenner konkrete metoder som brukes for å beholde legemidlet til tross for kontrollert inntak. Jeg beskriver ikke metodene i denne e-posten, fordi de ikke bør spres, men jeg kan forklare dem detaljert til en journalist under kildevern.

Jeg har gjennom det siste året snakket med flere betjenter om problemet. Min oppfatning er at mange kjenner til det og selv stiller spørsmål ved hvorfor det får fortsette. Jeg har også tatt problemet opp med ledelsen i Bergen fengsel og med LAR. Jeg kan ikke i denne e-posten dokumentere alle andres uttalelser, og presenterer derfor dette som opplysninger BT må kontrollere – ikke som ferdig beviste konklusjoner.

Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinje omtaler uttrykkelig risikoen. Den beskriver at personer under soning kan begynne å bruke og utvikle avhengighet av opioider ved lekkasje av LAR-legemidler, og at inntak under påsyn syv dager i uken er et

tiltak for å hindre lekkasje i fengsel. Det sentrale spørsmålet er derfor om det formelle kontrollsystemet faktisk fungerer ved Bergen og Bjørgvin fengsel.

Jeg mener BT bør undersøke blant annet:

– Hvor mange avvik, beslag, varsler og mistanker om videreformidling etter LAR-utdeling som er registrert ved Bergen og Bjørgvin fengsel de siste årene.
– Hvilke kontrollrutiner som faktisk brukes ved inntak, og om rutinene eller praktiseringen av dem er blitt svekket eller endret.
– Hvilke opplysninger ansatte og innsatte har gitt ledelsen, Helse Bergen og kriminalomsorgen, og hvordan disse er fulgt opp.
– Om unge eller tidligere opioiduvante innsatte har utviklet opioidavhengighet under soning, og hvilken hjelp de i så fall har fått.
– Hvordan ansvaret er fordelt mellom Helse Bergen, fengselshelsetjenesten og kriminalomsorgen når kontrollen skal hindre at legemidler blir tilgjengelige for andre.
– Hvor ofte lekkasjereduserende legemiddelformer, som depotbuprenorfin administrert av helsepersonell, vurderes når dette er medisinsk egnet.
– Om tilsvarende lekkasje skjer i andre norske fengsler og dermed utgjør et nasjonalt systemproblem.

Jeg kan stille til et grundig intervju om min egen erfaring, oppgi mer presise tidsrom og steder og gi redaksjonen informasjon som kan brukes til å finne andre kilder. Jeg kan også forklare hvordan kontrollen omgås, uten at metodene publiseres.

Jeg sitter fortsatt i Bergen fengsel. Jeg står for min egen forklaring overfor redaksjonen, men ber om at navnet mitt og opplysninger som kan identifisere andre innsatte, pasienter eller ansatte, ikke publiseres uten særskilt avtale med meg.

Dette handler om et grunnleggende spørsmål: Dersom staten kjenner risikoen og har rutiner som skal hindre lekkasje, hvorfor kan innsatte likevel oppleve en stabil tilgang på sterke opioider som skaper ny avhengighet, gjeld og press inne i fengselet?

Med vennlig hilsen

[redacted]

Bergen fengsel